

GRZMIENIE (28) *sb n*

Pierwsze e jasne, końcowe pochylone.

-e- (27), -ę- (1).

sg *N* grzmienié (11); -é (1), -(e) (10). ◇ *G* grzmieniå (3); -å (1), -(a) (2). ◇ *A* grzmieni(e) (5). ◇ *I* grzmieni(e)m (5). ◇ *L* grzmieniu (1). ◇ *pl N* grzmieniå (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden z tych samych przykładów) – XVIII w.

Głośne brzmienie, huk, hałas, łoskot; crepitus Mącz, Cn; fremitus, murmur, pulsatio, strepitus Cn (28) : ze grzmieniem ćikáli kámieńmi BibRadz 2.Mach 1/16.

grzmienie czego (2): Boić się też ziemię grzmienia, Słonecznego oświecenia *BierRozm 23; Crepitus armorum, Grzmienie á* dźwięk zbróy *Mącz 68a.*

W przén (1) : Zginęła z wyelkim grzmieniem pråwye yuż do śiczątkå/ Onå ich okrutna moc y wlfytkå pamyątkå LubPs Cv.

a. *O piorunie; tonitru Mącz, Calag, Cn; tonitrus Mącz, Calep, Cn; fragor caelestis a. fulmineus a. nubium, murmura caeli, tonatio, tonitruum, tonus Cn (24) : Auicenna piŕze iŕ Baran nie krije ŕie zimnu [...]/ wŕzakoŕ grŕmienia ŕie barzo boiå FalZioł IV 2d; Ieŕtli wŕlyŕziŕ grŕmienie tego mieŕiåcza. wiedz ŕe tego roku obphitoć będzie wŕzytkich potrzeb FalZioł V 49, V 7, 46v; BibRadz Ex 19 arg, I 313c marg; Crispisulcans, Flumen vocavit Cicer. [...], Bŕiskåyåce grzmienie. Mącz 69a, 27b, 286c; A iåko poŕpolicie po grzmieniu bywa deŕzcz ålbo grad/ thåkŕe theŕ po pyŕze bywa poŕpolicie wzgårdenie RejZwierc 72; Calag 134a; Påwłowego Pånå grzmienie niebieŕkie nie ieŕt tåk ŕrogie/ iåko był on ŕwięty iego głos ŕzåtåńŕkim rotam ReszList 181, 181; Calep 1073a; WujNT 864 marg.*

Szeregi: »grzmienie, (i) (b)ŕyskanie (a. ŕyskawice)« [szyk 4 : 2] (6): oto dåli ŕie ŕlyŕzeć grzmienia/ y roŕwiecåły ŕie ŕyŕkåwice [*coeperunt audiri tonitrua ac micare fulgura*] *Leop Ex 19/16; ŕpuŕcił Pan Bog nå nie deŕzcz/ grzmienie wielkie/ bŕyŕkanie BielKron 31, 32, 122v; LeoPrzep C3v; ArtKanc I2v.*

»grzmienie, (i) grom« (2): ŕtåło ŕie okrutne grzmienie j gromy *HistAl A6; Mącz 458b.*

»grzmienie albo piorun« (1): Grzmienie, albo pioruny wiatri/ y inŕze nawałnoŕci oddåla *FalZioł IV 52a.*

Synonimy: huk, trzask.

Cf GROM, [GROMOT], GRZMIEĆ, GRZMOT, GRZYMAŁA, GRZYMANIE